

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ

У період трансформації економіки місце інноваційної й інвестиційної діяльності в країні суттєво зростає. Дослідженню інноваційних та інвестиційних процесів присвячено ряд робіт українських вчених. У роботі [1] проаналізована сутність інноваційної стратегії розвитку економіки України, її стан та перспективи. Аналізу інвестиційних стратегій корпорацій і інституціональних інвесторів присвячена робота [2]. Успішні дослідження особливостей класифікації інвестиційних ресурсів містить робота [3]. В той же час, не вистачає досліджень, в яких були б комплексно розглянуті різні аспекти діяльності по залученню інвестицій у реальний сектор економіки шляхом випуску фондових інструментів, недостатньо досліджено питання проектування ефективних інструментів залучення інвестицій. У зв'язку з цим, пошук нових інноваційних технологій залучення інвестицій набуває актуальності.

Серйозною причиною слабкості економіки України в період загострення світової фінансової кризи ми вважаємо практично повну відсутність інноваційно-інвестиційної активності в країні та погіршень інвестиційного клімату. Інновації, які в період до 1991 р. здійснювалися за рахунок централізованих джерел, на сучасному етапі звелися до критичної малої величини. Розлад фінансово-кредитної системи, інфляція, суспільна напруженість на тлі дестабілізації ринку капітальних вкладень позбавляють народне господарство імпульсу для відновлення економічного зростання.

Головна складність економічних перетворень сьогодні полягає в обмежених можливостях внутрішніх державних накопичень і нездатності приватних інвесторів повною мірою компенсувати дефіцит капіталовкладень для подолання економічного спаду.

Держава не може не втручатися в інноваційні процеси, тому що своєчасне і активне використання досягнень науково-технічної революції дозволяє країні розвиватися прискореними темпами і швидко зайняти високе соціально-економічне і політичне положення у світі. Держави з розвинутими ринковими відносинами приділяють велику увагу питанням вибору пріоритетних сфер інвестиційно-інноваційної діяльності та ініціювання інноваційних програм.

Державні заходи впливу повинні гармонійно доповнювати ринкові механізми. При слабкому «внутрішньому» стимулюванні інновацій, яке поки що є специфікою і однією з основних особливостей України, необхідно протягом певного часу підтримувати підвищену увагу держави до нововведень.

В умовах сучасної ринкової конкуренції розвинуті країни впроваджують цілеспрямовану інноваційно-інвестиційну стратегію. Інвестиції, які не мають інноваційної складової, втрачають сенс. Відновлення вітчизняного виробництва неможливе без інноваційно-інвестиційного прискорення. Тому потрібні нові підходи до інноваційно-інвестиційної політики та механізму її реалізації. Разом з тим необхідна послідовна реалізація інноваційно-інвестиційного механізму, який забезпечив би великомасштабний приток капіталу для модернізації виробництва.

Однією з перспективних форм залучення інвестицій у реальний сектор економіки України, на наш погляд, є емісія цінних паперів.

Як відомо, на розвинених фондових ринках активно застосовуються інноваційні технології залучення інвестицій. Основним напрямком фондових інновацій є розробка нових емісійних інструментів, які б підвищували ефективність процесу залучення інвестицій. Зарубіжними спеціалістами пропонується велика кількість типових емісійних стратегій, забезпечених відповідним набором фондових інвестиційних інструментів. Основним чинником, що стримує застосування зазначених методів в Україні, є те, що ці технології спираються на сформовану інфраструктуру фондового ринку, якої Україна не має. Життєздатними в Україні можуть стати оригінальні методики залучення інвестицій емісійними шляхами, які б враховувала особливості інвестиційного клімату України та вітчизняного фондового ринку, що знаходиться у етапі розвитку.

Проектування емітентом оптимального інструмента залучення інвестицій повинно відбуватися з обов'язковим урахуванням інтересів інвестора. Цілями, яких прагне досягти інвестор, виступають: максимізація доходу, мінімізація ризику, досягнення ліквідності вкладень, мінімізація витрат на моніторинг інвестицій, забезпечення потенціалу зростання інвестиційного капіталу, отримання права на участь в управлінні підприємством.

Ми підтримуємо точку зору [3], що логічним продовженням процесу проектування фондових інструментів залучення інвестицій є розробка методичних засад оцінювання ефективності їхнього використання. На цій основі здійснюється вибір джерел фінансування інвестиційного проекту.

Для стабілізації економіки і поліпшення інвестиційного клімату потрібно ухвалення низки кардинальних заходів, направлених на формування в Україні як загальних умов розвитку цивілізованих ринкових відносин, так і специфічних, що відносяться безпосередньо до рішення задачі залучення інвестицій.

Економічний розвиток неможливий без цілеспрямованої державної інноваційної політики, без використання нових технологій. При існуючому величезному запасі напрацьованих результатів наукових досліджень потрібно створити умови для їх запровадження в Україні та досягти оптимального сполучення стратегічних і тактичних аспектів в інвестиційно-інноваційній політиці.

Література

1. Інноваційна стратегія українських реформ / Гальчинський А. С., Геєць В. М., Кінах А. К., Семиножеико В. П. — К.: Знання України, 2002. — 336 с.
2. Инвестиционная стратегия корпораций и институциональных инвесторов / Под ред. И. Л. Сазонца. — Днепропетровск: Наука и образование, 2003. — 132 с.
3. Бринь П. В. Особенности классификации инвестиционных ресурсов // Вісник Харківського Національного Університету ім. Каразіна. Економічна серія. — Харків: ХНДУ, 2002. — № 564. — С. 175—178.

УДК 330.341.1:330.837

Т. В. Бова, канд. екон. наук, доц.,
докторант кафедри маркетингу,
Донецький державний університет управління

ІНСТИТУЦІЙНІ ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Серед головних інституційних перешкод, що гальмують розвиток інноваційного бізнесу в Україні, є адміністративно-командні принципи, які залишаються домінуючими в системі державного регулювання.

Особливою загрозою для здійснення конструктивної регуляторної політики стали консерватизм і примітивний прагматизм, властиві бюрократичному типу мислення. Бюрократія слугує фактором галь-